

ΑΙ ΣΚΙΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΤΑΦΩΝ

Έως ποῦ ἔξέσπασε ἡ μανία μιᾶς Ἐπαναστάσεως.— Οἱ νεκροὶ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου.— Βασιλεῖς, πριγκίπες, βασιλοπούλες στὸν ἀσβέστη.— Τὸ εὐωδιασμένο λείψανον.— Ἡ Καρμηλίτις πριγκίπισσα.— Ἡ γενναίωψυχία ἐνὸς στρατιώτου.

ΤΡΑ ΠΟῦ διερχόμεθα ἐποχὴν κοινωνικῶν ἀνατροπῶν, ἡ ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως μὲ τὰ φοβερὰ ἐπεισόδια τῆς γίνεται τὸ ἐπικαιρότερον ἀνάγνωσμα. Ὁ Λαμαρτίνος, εἰς τὴν «Ἱστορίαν τῶν Γερουδιῶν» μᾶς διηγείται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ συμβάντα τῆς ἱερουσύλου ἀνασκαφῆς τῶν βασιλικῶν τάφων τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Οἱ ἐπαναστάται ἐξέθαψαν τότε τὰ πτώματα τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦς τάφους τῶν καὶ τὰ ἔρριξαν στὸν ἀσβέστη...

...Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἀλληγορικῆς λατρείας τοῦ Ὁρθοῦ Λόγου, γράφει ὁ Λαμαρτίνος, ἐπακολούθησε ἡ καταστροφὴ τῶν ναῶν καὶ ὁ διασκορπισμὸς τῶν ἁγίων λειψάνων. Στὴν πλατεῖαν τῆς Γρέβης, τόπον ἄλλοτε προοριζόμενον γιὰ τὶς θανατικὰς ἐκτελέσεις ἐκάψ τὸ λείψανον τῆς Ἁγίας Ἰενοθέρας, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τὸ λαὸν προστάτις τῆς πόλεως τῶν Παρισίων καὶ ἡ στήλη τῆς ἐσκορπίσθη στὸν ἄνεμον. Αἱ θρησκευτικαὶ παραδόσεις κατεδιώχθησαν καὶ μέσα οἱ ἐρεθ μνησκῆσαι καὶ ἔως αὐτὰ ἡ καταδωχὴ κάθε πατριωτικῆς ἀγαμνήσεως, κάθε σεβασμοῦ, κάθε λατρείας. Καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος δὲν ἦτο περὶ ἄσπλο ἀπαρραβίσιμο γιὰ τὰ λείψανα τῶν βασιλέων.

Διὰ ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως διετάχθη, ἀπὸ μίσος στὴ Βασιλεία, ἡ καταστροφὴ τῶν βασιλικῶν τάφων τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Ἡ Δημαρχία, μεγαλοποιούσα τὸ πολιτικὸν τοιοῦτο μέτρον τὸ μετέβαλε, εἰς προσβολὴν κατὰ τοῦ τάφου, κατὰ τῆς ἱστορίας, κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Διέταξε λοιπὸν νὰ ξεθάψουν τὰ δοτὰ, νὰ πάρουν οἱ πολῆμιον εὐρον μέσα στὰ μνησκεῖα, νὰ θγάλουν τὰ μολυβένια περιτύλιγματα τῶν φερέτων καὶ νὰ χύσουν μετὰ αὐτὰ σφαίρας.

Ἡ ἱερὸσυλή αὐτῆς διαταγῆς ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τῆς Δημαρχίας μὲ ὄλα ἐκεῖνα τὰ περιοριστικὰ καὶ μὲ ὄλους τοὺς ἐμπαιγμοὺς ποὺ συνετελοῦν οὐτὴν αὐτοῦ τῆς φοικῆς ὅς τέτοιες πράξει. Ὁ ὄχλος ἐκείνος ποὺ κατεφέρετο μὲ μαγία ἐναντίον τῶν τάφων φαίνετο οὐδὲν ἀπὸ τὸ ἐξέθαβε τὴν ἱστορία του γιὰ νὰ τὴ σκορπίσῃ στὸν ἄνεμον.

Τὰ τοκοῦρα οὐδόσων τὶς μεγάλες μπροσύντινες πόρτες, δώρο τοῦ Καρολομάγνου, πρὸς τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Κόκκαλα, στεγνάματα, ἀνδριάντες, ὄλα πῶσων θρύψαλα κάτου ἀπὸ τὶς γούρτικες βαρεῖες. Ἐοῖκωσαν τὶς πλάκες τῶν τάφων, ἐξέκοισαν τὰ καλύμματα, ἀνοίξαν τὰ φέρετρα.

Ἀπὸ χλευαστικῆς περιέργειας, ἔφαζαν κάτω ἀπὸ τὶς ἐντάφεις ταῖνες καὶ τὰ λάβανα, ἔβγαλαν ἔξω τὰ βαλοσσωμένα σῶματα τῶν βασιλέων, τὶς λωμένες σάρκες, τὰ σαπισμένα κόκκαλα, τὰ ἄδεια κρανία τῶν βασιλέων, τῶν βασιλισσῶν, τῶν πριγκίπων, τῶν ἐπουργῶν, τῶν ἀρχιεπισκόπων, ὄλων ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ποὺ τὰ ὄνόματά τους τόσες φορές εἶχαν ἀντιχῆσει κατὰ τὸ παρελθὸν οὐτὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας.

Πιπῆνος, ὁ ἰδρυτὴς τῆς Καρλοβιγγεῖου δυναστείας καὶ πατέρας τοῦ Καρολομάγνου ἦταν μὴ χούφρα σκόνη σταχτερῆ ποὺ ἐξαφανίστηκε μετὰ τὸ πρῶτο φέροσμα.

Τὴν ἀκρωτηριασμένην κεφάλια τοῦ Τουρέν, τοῦ Ντιγκελίν, τοῦ Λουδοβίκου ΙΒ', τοῦ Φραγκίσκου Α' κυλιστόκανε οὐτὸν πρόσασ. Οἱ ἱερὸστυλοὶ ἐβίδιζαν ἐπάνω οὐδὲ σωροὺς σκίπτρων, στεμμάτων, ἐπισκοπικῶν ῥάβδων, ἱστορικῶν ἢ θρησκευτικῶν ἐμβλημάτων. Ἐοκαψαν ἕνα μεγάλο χαντάκι σ' ἕνα ἀπὸ τὰ νεκροταφεῖα τῆς πόλεως, ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη, στὸ κομπήτριον τῶν Βαλουᾶ, καὶ ἔρριξαν μέσα ἀσβέστη. Ἐκεῖ μέσα θὰ ἐξαφάνιζαν τὰ βασιλικά σῶματα...

Ἀρώματα ἐκαίοντο οὐτὴν κατακόμβη τοῦ Ἁγίου Διονυσίου γιὰ ν' ἀπολυμανθῆ ὁ ἀέρας. Σὲ κάθε χτύπο τῆς ἀξίνας ἀκούγονταν οἱ φωνῆς τῶν νεκροθαφτῶν, οἱ ὁποῖοι βόσκωνε τὰ λείψανα κάποιου βασιλέως καὶ ἔπαιζαν μετὰ τὸ κόκκαλό του.

Κάτω ἀπὸ τὸν νάρθηκα ἦσαν θαμμένοι οἱ ἡγεμόνες καὶ αἱ ἡγεμονίδες τῆς πρώτης δυναστείας καὶ μερικὸ τῆς τρίτης : Ὁ Οὐδύς Καπὲ, Φίλιππος ὁ Τολμηρὸς, Φίλιππος ὁ Καλὸς. Τοὺς ἐγγύμωνσαν ἀπὸ τὰ μεταξωτὰ κορδέλια καὶ τοὺς ἔρριξαν οὐδὲ λάκκω μετὰ ἀσβέστη.

Ἐρρίκος ὁ Α' βαλοσσωμένος μετὰ τὴν Ἱταλικὴν τέγνη, διατρησὸς τὴν ἱστορικὴν τοῦ φροιογνώμια. Ἐπάνω οὐδὲ ξέσκεπο στήθος του ἐφαίνονταν ἀκόμη ἡ οὐδὲ πλῆγες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶχε τρέξει ἡ ζωὴ του. Τὸ γεννάκι του, ἀρωματισμένο καὶ ταχοποιημένο οὐδὲ μικρὴ βεντάλια—ὄπως οἱς εἰκόνας του—μαρτυροῦσε γιὰ τὴν ἐπιμέλεια μετὰ τὴν ὁποῖαν ὁ φιλήδονος ἐκείνος βασιλεὺς ἐφρόντιζε γιὰ τὸν καλλωπισμὸν του. Ἡ μνήμη του ἀγαπῆ

πῆτὸ στὸ λαὸν, τὸν προστάτεσε γιὰ λίγο ἀπὸ τὴ βεβήλωσι. Ἀπὸ ὀλόκληρες μέρες περνούσε τὸ πλῆθος οὐωπλὸ μπροστὸ στὸ λείψανον ἐκείνο, τὸ κοσμαγάπητο ἀκόμη. Ὁ Ἐρρίκος ὁ Α', τοποθετημένος κοντὰ στὸ Ἅγιο Βῆμα, δεχότανε καὶ νεκρὸς ἀκόμη τὰ εὐλαβητικὰ σεβδματα τῶν ἀκρωτηριασῶν τῆς βασιλείας. Ὁ Ζαβίγκ, ἀντιπρόσωπος καὶ ἐπίτροπος τῆς Συνελεύσεως ἀγανάκτησε γιὰ τὴν τέτοια μετὰ θάνατον πρόληψιν καὶ προσπάθησε νὰ ἀποδείξῃ μετὰ λίγα λόγια στὸ λαὸν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ γενναῖος καὶ φίλος τοῦ Ἐρωτος ἦτο διαφθορεὺς περισσότερο παρὰ ἐνεργῆτος τοῦ λαοῦ του.

—Ἐξί, πᾶντοσε, εἶπεν ὁ Ζαβίγκ, τὸ Θεὸν, τὶς ἐρωμενες του καὶ τὸ λαὸν! Ἄς μὴν ἀπατήσῃ τοὺς μεταγενεστέρους καὶ τὴ δικαιοσύνη σας!

Καὶ ἔτσι τὸ λείψανον Ἐρρίκου τοῦ Α' ἔρριφθη οὐτὸν κοινὸ λάκκω.

Ὁ γυῖός του καὶ ὁ ἔγγονός του (Λουδοβίκος ὁ ΙΓ' καὶ Λουδοβίκος ΙΔ') τὸν ἀκολούθησαν. Ὁ Λουδοβίκος ΙΓ' εἶχε γίνε μούμια καὶ τίποτε ἄλλω. Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ἦταν μὴ μαυριδερῆ μᾶζα, χωρὶς δριμυμένη μορφή, ποὺ μοσκοβολοῦσε. Εἶχε ἐξαφανισθεὶ μετὰ θάνατον μέσα στὸ μωροδικά, ὄπως εἶχε ἐξαφανισθεὶ ζωντανὸς μέσα οὐτὴν ἀλαζονεία του.

Τὰ μνήματα τῶν Βουρβῶνων ἔδωσαν καὶ αὐτὰ μετὰ τὴ σειρὰ τοὺς νεκροὺς τῶν. Βασιλίσσες καὶ πριγκίπισσες μετεκομίζοντο κατὰ φορτία οἱς ἀγκυλιές τῶν ἐργατῶν καὶ ἐρρίπτοντο οὐτὸν βόθρον. Λουδοβίκος ὁ ΙΕ' ἐβγήκε τελευταῖος ἀπὸ τὸν τάφω. Ὁλὴ ἡ βρώμα τῆς βασιλείας του ἐφάνη οὐδὲν νὰ θῆκε μαζί του ἀπὸ τὸ μνησκεῖο του. Ἐχρηδισθηκε νὰ κάψων μεγάλη ποσότητα μαροῦτης γιὰ νὰ ἐξαφανισθῆ ἡ δυσωδία τοῦ πτώματος ἐκείνου, οὐδὲ ὁποῖον τὰ σκάνδαλα εἶχαν ντροπιάσει τὸ βασιλικὸ θεομὸ.

Στοὺς τάφους τῶν Καρολιδῶν βρέθηκε κοντὰ οὐτὸν Κάρολο τὸν Ε' ἕνα χεῖρ δικαιοσύνης καὶ στέμμα χρυσοῦ. Μέσα οὐτὴν κάσση τῆς γενναίας του Ἰωάννας τῶν Βουρβῶνων εὐρέθησαν χρυσοῦ δαχτυλῖδια καὶ μὴ ῥόκα τοῦ γεννηματος.

Τὸ μνησκεῖον τῶν Βαλουᾶ ἦτο ἀνοῖστο. Τὸ δίκαιο μῖσος τοῦ λαοῦ μεταίως ἐζήτησε ἐδῶ Λουδοβίκον τὸν ΙΑ'. Ὁ βασιλεὺς αὐτὸς εἶχε ἐνταφιασθεὶ σ' ἕνα παρεκκλήσι τῆς Θεοτόκου, τὴν ὁποῖαν τόσο συχνὰ ἐπεκαλεῖτο γιὰ νὰ τὸν βοηθῆ καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἐγκλήματά του.

Τὸ ἀκρωτηριασμένο ἀπὸ σφαῖρα τηλεβόλου σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Τουρέν ὁ λαὸς τὸ ἐσεβόσθη. Τὸ ἐκρῆψαν ἀπὸ τὴν ταφὴ μέσα οὐτὸν λάκκω. Ἐμεινε διατηρημένο ἐννεα χρόνια οὐτὴν οσοῖα τοῦ Φυσιολογικοῦ Μουσείου οὐδὲ Ζωολογικοῦ Κῆπου μαζί μετὰ διάφορα βαλοσσωμένα ζῶα. Ἐνας γενναῖος στρατιώτης—ὄπως αὐτὸς ἔθαψε ἀργότερα τὸν ἡρωικὸ στρατηγὸν μέσα οὐτὸν τάφω τῶν Ἀπουάων.

Ὁ Διγκεαλίν, ὁ Σιγκῆ, ὁ Βανδῶμ, ἦρωες, ἱερεῖς, ἡ πορροὶ τῆς Μοναρχίας, ὄλοι ἐρρίχθησαν ἀνακατωμένοι μέσα οὐτὸν ἀσβέστη, ὄπου συνεκωνεθῆσαν αἱ ἀναμνήσεις τῆς δόξης μετὰ τὶς ἀναμνήσεις τῆς δουλείας.

Δαγοβέρτος ὁ Α' καὶ ἡ σύζυγός του Ναντίλδα ἀνεπαύοντο οὐδὲ ἴδιο μνησκεῖο δώδεκα αἰῶνες. Ἀπὸ τὸ σκελετὸ τῆς Ναντίλδης ὄπως ἀπὸ πολλὰς ἄλλες βασιλίσσες, ἔλειπε ἡ κεφαλή. Ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἦταν ὁ τελευταῖος τῆς κένθημης αὐτῆς παρελδοσεως τῶν νεκρῶν. Ὅλοι οἱ τάφοι εἶχαν ἀδειάσει. Εἶδαν τότε ὅτι ἔλειπε ἕνα λείψανον, τὸ σῶμα μιᾶς μικρῆς πριγκίπισσας, κόρης τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ', ἡ ὁποῖα εἶχε φύγει ἀπὸ τὰ σκάνδαλα τοῦ θρόνου, εἶχε μετὰ ἕνα μονασθῆρι καὶ ἀπέθανε μετὰ τὸ ὄσος τῆς Καρμηλιτισσας. Λοικόν, ἡ ἐκδίκποις τῆς Δημοκρατίας ἐζήτησε μετὰ ἐπιμονὴν τὸ παρθενικὸ ἐκεῖνο σῶμα μεχρὸ τοῦ τάφου του, οὐτὴν ἀλλὰ τοῦ Μοναστηριοῦ, ὄπου εἶχε ζῆτησε τὴν αἰωνία ἀνάπασι. Τὸ φέρετρό τῆς ἐκομίσθη οὐτὸν Ἅγιο Διονύσιο γιὰ νὰ δποσθῆ τὴν καταδίκην τῆς βραιοτικῆς ἐξαφανίσεως.

Δὲν ἄρσαν κανένα λείψανον. Κανένα ἀντικείμενον ἀπὸ ὄσα ἀνῆκαν οὐτὴν βασιλεία δὲν ἐθεωρήθη ἀθῶο. Ἀπὸ τὰ κινῶδες αὐτὸ ἔνοστικο ἐφανερώσε οὐδὲ πόσον τὸν δημοκρατικὸν ν' ἀποκηρύξουν ὄλο τὸ παρελθὸν τῆς Γαλλίας. Ἦθελαν νὰ οἰσίουν ὄλες τὶς σελλίδες τῆς ἱστορίας τῆς γῆς ν' ἀρρίξουν νὰ χρονολογούν τὰ πάντα ἀπὸ τὴ Δημοκρατία. Ὁ Ἀναδιφτῆς